

Вимагає посилення у наших умовах студентоцентрованої підхід до організації навчання, який активно реалізується в європейському освітньому просторі. Він має забезпечувати розширення спектру навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки за вибором навчального закладу і за вибором студентів, збільшувати частку самостійної роботи студента в навчальному процесі, передбачати виконання різноаспектних індивідуалізованих завдань, соціальних проектів, посилювати суб'єктність студента не тільки в навчальному процесі, а й інших видах діяльності – управлінській, дослідницькій, волонтерській.

ЛІТЕРАТУРА

1. Нітенко О. В. Інтернаціоналізація вищої освіти як фактор розвитку університету / О. В. Нітенко // Освітологічний дискурс. – 2015. – № (10). – С. 205 – 216.
2. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К. : Ленвіт, 2006. – 35 с.

О. Б. Логвиненко

*кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри теорії та методики фізичного виховання
Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка,
vinograd2010@ukr.net*

СТАН ЗДОРОВ'Я УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В УКРАЇНІ ЯК СУЧАСНА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Проблема здоров'я підростаючого покоління все більше стає пріоритетною складовою політики багатьох країн світу, в тому числі України. Над удосконаленням розв'язання цього питання в нашій державі тісно взаємодіють фахівці різних галузей: охорони здоров'я, освіти, культури, фізичної культури та спорту та ін. Українські вчених досліджують різні аспекти проблеми формування здорового способу життя, збереження та зміцнення здоров'я дітей та молоді. Цим актуальним питанням присвячують свої дослідження Ареф'єв В., Вакуленко О., Варава В., Василяшко І., Вільчковський Е., Вовк В., Закопайло С., Зубалій М., Головаха Є., Корягіна Н., Лозова О., Лук'янченко М., Лупай Ю., Паніна Н., Раєвський Р., Рибалко Л., Сухенко І., Шевців З. та інші.

За результатами досліджень Міністерства освіти і науки майже 90% учнів і студентів в Україні мають відхилення у здоров'ї, понад 50% – незадовільну фізичну підготовку. А проведене Українським інститутом соціальних досліджень імені Олександра Яременка тематичне дослідження «Здоров'я та поведінкові орієнтації учнівської молоді України», засвідчило, що з кожним роком зростає кількість молодих людей з ризикованою поведінкою. Кожен п'ятий (20,6%) респондент визнавав власне здоров'я посереднім або поганим, причому найчастіше так

оцінювали стан свого здоров'я опитані із сімей з рівнем достатку нижчим ніж середній і низький. Порівняно з минулим опитуванням частка таких оцінок зменшилася (у 2010 р. так вважав практично кожен третій, або 30%). Сума оцінки здоров'я як «посереднього та поганого» зростала з віком, що свідчить про суб'єктивне погіршення самопочуття. Значна частина мала скарги на регулярний біль різної локалізації: 32,5% опитаних скаржились, що їм щонайменше раз на тиждень дошкуляє головний біль, біль у спині 22,9%, у животі – 22,6%. 45,9% – щонайменше раз на тиждень впродовж останніх 6 місяців почували себе роздратованими або в поганому настрої. 43,5% респондентів часто нервували, 24,1% відзначали це з частотою щодня або кілька разів на тиждень. Усі три найчастіше згадувані найстаршими, 17-річними респондентами скарги стосуються не соматичного здоров'я, а психічного. Дівчата, незалежно від віку, місця проживання і навчання, мали більше скарг на здоров'я, ніж хлопці [3, с. 9].

Звернемось тепер до більш детального розгляду самих понять «здоров'я» та «здоровий спосіб життя». Сучасна наука розглядає здоров'я як комплексну проблему, де здоров'я розуміється як філософська, соціальна, економічна, біологічна, медична категорії, як індивідуальна і суспільна цінність, як явище системного характеру, динамічне, що постійно взаємодіє з оточуючим середовищем. Із всього комплексу впливів на здоров'я людини система охорони здоров'я займає близько 10% всього комплексу впливів. Решта (90%) припадає на екологію (близько 20%), спадковість (до 20%), а найбільше – на умови і спосіб життя – близько 50% [4, с. 10].

Отже, на здоров'я людини суттєво впливає її власна поведінка, ведення нею способу життя. Тому поняття «здоров'я» розглядається сучасною соціально-педагогічною наукою у тісному зв'язку з поняттям «спосіб життя». Здоровий спосіб життя визначається як «все в людській діяльності, що стосується збереження і зміцнення здоров'я, все, що сприяє виконанню людиною своїх людських функцій через діяльність з оздоровлення умов життя – праці, відпочинку, побуту» [4, с.15].

Результати соціологічних досліджень проблем молоді констатують, що здоровий спосіб життя не є переважаючим для молоді, хоча здоров'я серед інших цінностей посідає одне із вищих рейтингових місць [1]. Разом з тим у молодіжному середовищі існує цілий ряд серйозних проблем, які вимагають професійного втручання та нагального розв'язання.

Завдання з формування здорового способу життя дітей та молоді, як зазначає А. Капська, є одним із головних у роботі соціальних педагогів та соціальних працівників. Водночас формування здорового способу життя є засобом запобігання багатьом соціальним проблемам, пов'язаним з ризиками поведінки та здоров'я молодих людей [2].

Соціальні педагоги та соціальні працівники в силу своїх професійних можливостей мають поєднувати соціальне виховання та надання соціальних послуг, а також впливати на моральне, психічне та фізичне здоров'я особистості. Для цього в його методичному арсеналі є багато сучасних форм і методів соціально-педагогічної діяльності: розповіді, бесіди, диспути, дебати, рольові ігри, міні-лекції, тематичні ранки і вечори, усні журнали, тематичні вікторини, зустрічі з медичними

працівниками, вечори і ранки запитань і відповідей, тематичні обговорення (газетних і журнальних статей, інформацій, книжок, спеціальних радіо і телепередач), круглі столи, конференції, повідомлення фізкультурно-спортивних новин, фізкультурно-спортивні години, тижні здоров'я тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Здоров'я та поведінкові орієнтації української молоді: соціологічний вимір (за результатами національного соціологічного опитування підлітків та молоді 10-22 років). – К.: Український ін-т соціальних досліджень, 2015. – 256 с.
2. Капська А.Й. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю. – К.: УДЦССМ, 2011. – 220 с.
3. Показники та соціальний контекст формування здоров'я підлітків : моногр. / О.М. Балакірева, Т.В. Бондар, Д.М. Павлова та ін. ; наук. ред. О. М. Балакірева. – К. : ЮНІСЕФ, Укр. ін-т соц. досліджень ім. О. Яременка, 2014. – 156 с.
4. Формування здорового способу життя молоді: проблеми і перспективи / О.Яременко, О.Вакуленко та ін. – К.: Український інститут соціальних досліджень, 2010. – 207 с.

М. В Майоров

*студент магістерської
програми кафедри соціології та соціальної роботи
Національного університету «Львівська
політехніка», група СРСО-11
majorov5991@ukr.net*

*Науковий керівник –
канд. пед. наук, доцент кафедри СР
Л. Є. Клос*

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВИЩОЇ ШКОЛИ ЯК ШЛЯХ ДО ЗДОРОВОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Визначення інклюзивного навчання як процесу звернення і відповіді на різноманітні потреби учнів через забезпечення їхньої участі в навчанні, культурних заходах і житті громади, та зменшення виключення в освіті та навчальному процесі, – було ухвалене ЮНЕСКО та використовується фахівцями освітньої сфери як орієнтир у вирішенні проблем навчання і освіти дітей та молоді в Україні. У нашій країні триває реформування освітньої сфери на всіх рівнях, у тому числі, у зв'язку із зміною концепції навчання дітей і молоді з інвалідністю та порушеннями здоров'я, які перешкоджають звичній віковій соціалізації підростаючого покоління. Інклюзивне навчання є способом отримання освіти учнями або студентами з особливими освітніми потребами в загальному освітньому середовищі за місцем свого проживання [1].